

הלכות פסח שו"ע אדה"ז

Hilchos Pesach

Daily study program

Unit 5

כט וכל זה במי דבש וכיוצא בו משאר משקין החשובים שהרי הם באותו העיר במקום יין אבל שאר משקין הגרועין^{רכג} כגון מי תפוחים (שקורין עפ"ל טראנ"ק) ומי זנגביל שקורין (אינגב"ר וואש"ר) ומי שורש שקורין (לאקרי"ץ) אע"פ שרוב שתיית הבינונים באותה העיר היא ממשקים הללו מכל מקום כיון שאינן משקין חשובין הרי הן כמו מים^{רכד} שאף שרוב שתיית העיר הוא מים אין נוטלין אותן לכוס של ברכה^{רכה} כמו שנתבאר בסימן קפ"ב^{רכו}:

ל אפילו עני המתפרנס מן הצדקה^{רכז} ואין לו מעות לקנות יין לארבע כוסות שלא נתנו לו הגבאים^{רכח} חייב ללות או למכור כסותו או להשכיר את עצמו בשביל יין לד' כוסות^{רכט} או שאר משקים במקום שהם חמר מדינה.

ואם אין לו אלא מעט מעות ואם יקנה בהן יין לד' כוסות לא יהיה לו נר בביתו הרי נר ביתו קודם לד' כוסות מפני שלום ביתו^{רל} ויעשה הסדר על הפת כמו שיתבאר בס"תפ"ג^{רלא}.

(ועיין שם^{רלב} דין מי שיש לו מעט יין ואינו מספיק לו לד' כוסות לשני הלילות איך יעשה):

לא מצוה לחלק לתינוקות קליות ואגוזים^{רלג} בליל פסח^{רלד} קודם עשיית הסדר כדי שיראו שינוי וישאלו^{רלה} מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות^{רלו} ואף על פי שעל שאלה זו אין לנו מה להשיב להם מכל מקום על ידי שיראו שינוי זה ויתעוררו לשאול עליו יתעוררו גם כן לשאול על שינויים אחרים^{רלז} דהיינו שאוכלין מצה ומרור ויושבין בהסיבה וישיבו להם עבדים היינו וכו':

תעג דיני כוס ראשון וסדר הפסח עד כוס שני ובו נ"ג סעיפים:

א מוזג כוס ראשון ואומר עליו קידוש היום^א ואם אפשר טוב שלא ימזוג הבעל הבית בעצמו אלא אחר ימזוג לו שיהא לו כמשרתו כלומר דרך חירות ושררות זכר ליציאת מצרים^ב:

ב לאחר גמר הקידוש^ג קודם שישתה הכוס מברך שהחיינו ואם שכח לברך קודם השתיה יברך אח"כ מיד כשנזכר ואפילו נזכר למחר ביום יברך^ד ואפילו באמצע השוק^ה ואם נזכר לאחר שקידש היום יום טוב שני של גליות הרי הוא נפטר בשהחיינו שיברך על הכוס^ו לאחר הקידוש ואם שכח לברך שהחיינו בקידוש ליל שני אפילו אם בירך כבר בליל ראשון חייב לברך אימתי שנזכר בכל שבעת ימי החג^ז דהיינו עד סוף יום טוב האחרון של גליות^ח:

הלכות פסח שו"ע אדה"ז

Hilchos Pesach

Daily study program

ג אם שכח לקדש בלילה יש לו תשלומין למחר^ט כמו בקידוש של שבת^י דהיינו שלמחר ביום יברך בורא פרי הגפן ואח"כ יברך ברכת הקידוש אשר בחר בנו כו' אבל מי ששכח לומר ההגדה אין לו תשלומין^{יא} ביום^{יב} שנאמר^{יג} בעבור זה וגו' בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שיש מצה ומרור מונחים לפניך^{יד} לשם חובה דהיינו בלילה הראשון^{טו} אבל מכאן ואילך אכילת מצה היא רשות^{טז}:

ד אין ליטול הידים קודם קידוש^{יז} אלא אם כן אין ידיו נקיות^{יח}.

ואף הנוהגים בכל ימים טובים ושבתות ליטול הידים לסעודה קודם קידוש לפי שסוברין שהקידוש אינו חשוב הפסק בין נטילת ידים לסעודה הואיל והוא מצרכי הסעודה כמו שנתבאר בסימן רע"א^ט מכל מקום בליל פסח שמפסיקין הרבה אחר הקידוש^י באמירת ההגדה ובתוך כך מסיח דעתו משמירת ידיו לפיכך אף אם יטול ידיו קודם הקידוש אין נטילה זו שוה כלום ויצטרך לחזור וליטול ידיו לסעודה אחר ההגדה^{כא}.

ואף שנטילה זו מועלת שלא יצטרך לחזור וליטול ידיו אחר הקידוש קודם אכילת ירקות שמטבל אותם במשקה^{כב} כמו שיתבאר^{כג} וכל דבר שטיבולו במשקה צריך נטילת ידים בלא ברכה כמו שנתבאר בסי' קנ"ח^{כד} מכל מקום יותר טוב שיטול ידיו אחר הקידוש קודם הטיבול שאם יטול קודם הקידוש יש לחוש שמא יטעו מקצת ההמון ויברכו על נטילה זו לפי שידמה בעיניהם נטילה זו שוה לשאר נטילות שנוטלין קודם הקידוש בכל ימים טובים ושבתות שמברכין עליהם על נטילת ידים^{כה}:

ה אם חל בשבת נוהגין לומר ויכולו^{כו} קודם הקידוש^{כז} כדי להוציא את בניו ואת בני ביתו^{כח} שלא היו בבית הכנסת ולא שמעו כשאמרו הציבור ויכולו אחר התפלה^{כט}. (ועיין בסי' ער"ה^ל שמותר לומר ההגדה לאור הנר):